

Kursresa till Oslo

26–28 augusti 2026

Nyss hemkommen från min resa till Oslo är det många tankar som snurrar i huvudet. Jag blev tilldelad Svensk biblioteksförenings resestipendium för att delta på en doktorandkurs i litteratursociologi vid Oslo Metropolitan University, anordnad i samarbete mellan Institutet för arkiv-, bibliotek- och informationsfag vid OsloMet, Bibliotekshögskolan i Borås och Institutionen för kulturvetenskaper vid Lunds universitet. Som en av få på min egen arbetsplats som forskar om läsning såg jag särskilt fram emot att träffa andra läsforskare, vilket jag gjorde redan i restaurangvagnen på tåget från Malmö till Oslo, där jag stötte på Julia Pennlert från Bibliotekshögskolan, en av lärarna på kursen. Efter en trevlig lunch steg vi av tåget i Oslo. Jag ägnade resten av dagen åt att läsa och finslipa min presentation av min avhandling som jag skulle hålla nästkommande dag.

Kursen drog i gång följande dag. Efter en kort presentationsrunda, där det visade sig att gruppen bestod av doktorander från hela Norden inom en rad olika ämnesområden som litteraturvetenskap, bokhistoria, nordiska språk, utbildningsvetenskap och biblioteks- och informationsvetenskap, följde en föreläsning om litteratursociologiska perspektiv av lärarna Knut Oterholm och Kjell Ivar Skjerdingsstad från OsloMet. Föreläsningen gav en god första överblick över fältets nordiska och i synnerhet norska historia. Knut och Kjell Ivar beskrev ”vanliga läsare” som ett av litteratursociologins centrala undersökningsområden, där biblioteken utgör en guldgruva i fråga om källmaterial.

Resten av dagen delades klassen i upp i två grupper för deltagarpresentationer. I min grupp samlades alla doktorander vars projekt på något sätt relaterade till utbildning eller lärande. Särskilt många beröringspunkter med mitt eget projekt fann jag i Annie Sjöös presentation. Annie är doktorand i pedagogik vid Jönköping University och tidigare ämneslärare i svenska och engelska och forskar om ljudböcker i relation till läsning och litteraturundervisning i gymnasieskolan. Eftersom jag i mitt eget avhandlingsprojekt intresserar mig för talböcker och talsyntes i högre utbildning finner jag Annies forskning högrelevant för min egen, och jag ser fram emot att följa hennes forskning. Givetvis var det också mycket spännande att höra om de övriga doktorandernas avhandlingsprojekt, och jag känner mig lyckligt lottad över att ha ett jobb där jag får ta del av så mycket fascinerande forskning. Jag tyckte också det var inspirerande att höra att flera i gruppen hade en bakgrund som bibliotekarier men doktorerade inom ett annat ämne än just biblioteks- och informationsvetenskap, något som inte slagit mig in som ett alternativ när jag själv sökte in till forskarutbildningen. Nya möjligheter efter disputationen tycktes öppnas för mig, och jag påmindes om att bibliotekariers kompetens givetvis är värdefull också utanför det egna yrkesområdet. Jag fick också värdefull feedback på mitt eget projekt, där jag påmindes om vikten att anpassa sin presentation utifrån åhörarna och där viktiga frågor om mina egna begreppsval väcktes. Efter kursen åt lärare och kursdeltagare en gemensam middag på restaurang där de litteratursociologiska samtalen fortsatte i ett mer informellt sammanhang.

Nästa dag inleddes med en föreläsning från min handledare Sara Tanderup Linkis från Lunds universitet om samtida litteratursociologi utifrån exemplet ljudlitteratur. Sara talade om litteratursociologin som en ”värderingsfri” vetenskap som till skillnad från den mer traditionella litteraturkritiken och litteraturvetenskapen också intresserar sig för populär- och genrelitteratur, genrer som är starkt förknippade med ljudboksformatet. Litteratursociologen frågar sig alltså inte huruvida något är ”god” eller ”dålig” litteratur, utan undersöker i stället *varför* något anses som ”god” eller ”dålig” litteratur. Efter föreläsningen samlades vi i våra grupper igen för en ny

runda presentationer, där jag som presenterat dagen innan nu bara kunde luta mig tillbaka och njuta av de andras presentationer. Efter lunch följde ett textseminarium om Wendy Griswolds artikel "Recent Moves in the Sociology of Literature" i helklass. Som doktorand lägger jag givetvis ned mycket tid på att läsa vetenskapliga artiklar och annan litteratur, men det var ett tag sedan jag fick tillfälle att diskutera min läsning med andra, varför jag uppskattade detta seminarium. Jag finner alltid textseminarium stimulerande och får alltid upp ögonen för nya aspekter i texten genom diskussionen med andra.

Sista dagen på kursen inleddes med en föreläsning av Julia, en vindlande resa i att läsa och skriva med litteratursociologiskt perspektiv. Kursen avslutades med ytterligare ett textseminarium, denna gång om Sara Anderssons "Knacka på böcker", om bibliotekets läsfrämjande arbete för bebisar. Efter ett gemensam lunch med de andra kursdeltagarna satte jag mig på tåget tillbaka till Malmö, full av nya intryck och tankar från de senaste dagarna. Sammanfattningsvis hade jag tre mycket givande dagar i Oslo med många stimulerande möten, och jag vill tacka Svensk biblioteksförening som gjorde min resa möjlig.

Karin Lundin, doktorand i biblioteks- och informationsvetenskap på Lunds universitet och bibliotekarie på Malmö universitetsbibliotek.